

Izteikta gatavība pārņemt īpašumtiesības uz Lielstraupes pili

Foto: V.Grīviņš.

Cēsu novada dome 24.martā lēmusi izteikt gatavību pārņemt Cēsu novada pašvaldības īpašumā patlaban Veselības ministrijai piederošo Lielstraupes pili un tai funkcionāli saistīto īpašumu. Vienlaikus lemts izteikt lūgumu Veselības ministrijai atbalstīt Lielstraupes pils kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, nododot atsavināšanai ar Lielstraupes pili saistītos nekustamos īpašumus “Berlīne” un “Rehabilitācijas centrs “Saulrīti””.

Kā īpašumtiesību pārņemšanas galvenais mērķis uzsvērtā nepieciešamība saglabāt valsts nozīmes kultūrvēsturisko mantojumu – Lielstraupes pilsbaznīcas kompleksu un Lielstraupes senpilsētu, veicinot vietējās kopienas līdzdalību un uzņēmējdarbības vides attīstību, paredzot piesaistīt komercdarbību.

“Lielstraupes pils ir reģiona nozīmes kultūras

vēstures piemineklis un Straupes kā Hanzas pilsētas simbols. Vienlaikus pils ir ļoti svarīga arī vietējai kopienai un veido Straupes vietējo identitāti. Tādēļ pašvaldības iesaiste šī nozīmīgā kultūrvēsturiskā pieminekļa saglabāšanā ir pašsaprotama un loģiska. Turklāt nākotnes aktivitātes pamato pils attīstības koncepcijā, kur par pamatu izmantota arī iedzīvotāju aptauja un paustās attīstības idejas”, uzsvē Cēsu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Atis Egliņš-Eglītis.

Pašvaldība veikusi ieguldījumus

Pēdējo četru gadu laikā, kad, pildot sadarbības līgumā noteiktos uzdevumus, par pili rūpējās Pārgaujas novada pašvaldība, tā iespēju robežās ieguldījusi teju 200 tūkstošus un piesaistījusi Eiropas Savienības un valsts finansējumu gandrīz 30 tūkstošu apmērā. Ieguldījumi bija nepieciešami, lai saglabātu Lielstraupes pils vēsturisko ēku, t.sk., pils telpās nodrošinātu pastāvīgu apkuri, apsardzes signalizācijas un drošības sistēmas darbību, novērstu ēkas iekšējo ūdensvadu un elektroinstalācijas bojājumus, veiktu jumta seguma bojāto vietu remontu, nomainītu terases jumta klājumu u.tml.

Patlaban izstrādāts pils jumta tehniskās izpētes atzinums un būvprojekts torņa jumta seguma un jumta konstrukciju atjaunošanai. Savukārt kultūrvēsturisko vērtību apzināšanai izstrādāta Lielstraupes pils ēkas arhitektoniskās izpētes inventarizācija. Šobrīd darba procesā ir pils parka vēsturiskā izpēte.

Pēc 2021.gada novadu reformas iesāktos darbus turpina Cēsu novada pašvaldība kā tās saistību un tiesību pārņēmēja un tā noteikusi Lielstraupes pils pārņemšanu kā vienu no prioritāri risināmajiem jautājumiem.

Konceptuāli atbalstīta Lielstraupes pils attīstības stratēģija 2022.-2030. gadam

Vienlaikus, Cēsu novada dome konceptuāli atbalstījusi sagatavoto Lielstraupes pils attīstības stratēģiju 2022.-2030.gadam. Tajā virzīta galvenā ideja un vīzija par Lielstraupes pils attīstības redzējuma paplašinātu pozicionējumu, līdzās pilij ietverot baznīcu, parku un Straupes senpilsētas vietu, kas ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis.

Stratēģija izstrādāta, balstoties uz aptaujā un fokusgrupās iegūtajiem rezultātiem, ekspertu viedokļiem, stipro un vājo pušu analīzi.

Kā iepriekš vēstīts, šā gada janvārī tika veikta iedzīvotāju aptauja, kurā piedalījās 837 respondenti. No tiem 84 procenti norādīja, ka Lielstraupes pils ir Straupes simbols un

tās lielākā vērtība ir Hanzas un vācbaltiešu kultūrvēsturiskais mantojums, 81 procents aptaujas dalībnieku uzskata, ka pilij jābūt pašvaldības īpašumā, jo tikai tā tiktu nodrošināta publiska pieejamība. 60 procentu aptaujāto piekrita, ka pils jēgpilna izmantošana Straupei pavērtu plašas iespējas nākotnē, tostarp radītu jaunas darba vietas un vairotu atpazīstamību.